

Legislativní a právní odbor Ministerstva obrany
Oddělení pracovního a služebního práva

náměstí Svobody 471/4, Bubeneč, 160 01 Praha 6, datová schránka: hjyaavk

Čj. 310-00400-24-19-25-1321

Kontaktní osoba: Mgr. Bc. Jan Jařáb, tel.: 973 225 802

Praha 2. května 2025

Výtisk č.: 1

Počet listů: 3

Vážený pan

ROZHODNUTÍ

ředitele Legislativního a právního odboru
o náhradě škody za služební úraz

Podle ustanovení § 118 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, ve věci žádosti účastníka řízení pana [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted] kterou účastník řízení v souvislosti se služebním úrazem ze dne [redacted] uplatnil nárok na náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby, služební orgán

rozhodl takto:

účastníku řízení se **přiznává** v souladu s ust. § 118 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby za období od 1. 6. 2024 do 31. 10. 2024 v celkové výši **34.570 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

Účastník řízení utrpěl dne [redacted] jako voják z povolání při zapínání řemínek plachty vozidla T815 zranění spočívající v naražení spodní části zad. Účastníku řízení při uvedené činnosti uklouzla levá ruka, kterou se držel za boční ložné plochy vozidla T815, přičemž následně došlo k jeho pádu na zem z žebříku, který je upevněn na zadním čele vozidla T815. V souladu s ustanoveními zákona bylo uvedené poškození zdraví hodnoceno jako úraz služební s plnou odpovědností České republiky - Ministerstva obrany za vzniklou škodu. O právním základu odpovědnosti České republiky - Ministerstva obrany pravomocně rozhodl velitel vojenského útvaru 4854 Lipník nad Bečvou ze dne 17. 9. 2023, čj. MO 665552/2023-4854.

Rozhodnutím Přezkumné komise Vojenské nemocnice Olomouc ze dne 27. 7. 2023, sp. zn. 102/2023 byla účastníku řízení stanovena zdravotní klasifikace D (neschopen k vojenské činné službě). Dle lékařského posudku vydaného MUDr. Vilémem Kelharem z Centra zdravotních služeb Přáslavice – Lipník ze dne 21. 1. 2025 nemohl účastník řízení v souvislosti se zánikem

služebního poměru vojáka z povolání na základě rozhodnutí přezkumné komise u Vojenské nemocnice Olomouc pro služební úraz nadále konat službu ve služebním poměru vojáka z povolání. Účastník řízení tak dnem 27. 7. 2023 zanikl služební poměr vojáka z povolání ztrátou zdravotní způsobilosti na základě rozhodnutí přezkumné komise.

Účastník řízení uplatnil podle § 118 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání ve znění pozdějších předpisů, žádosti ze dne 17. 10. 2024, podanou služebnímu orgánu dne 24. 10. 2024, nárok na náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby za období od 1. 6. 2024 do 31. 10. 2024. Spolu s žádostí doložil účastník řízení rozhodnutí velitele vojenského útvaru 4854 Lipník nad Bečvou ze dne 17. 9. 2023, čj. MO 665552/2023-4854, rozhodnutí přezkumné komise ze dne 27. 7. 2023, sp. zn. 102/2023. Dne 20. 11. 2024 zaslal účastník řízení služebnímu orgánu mzdový list za období leden – říjen 2024, pracovní smlouvu ze dne 23. 4. 2024 uzavřenou se společností [REDAKCE] s.r.o. a podepsané prohlášení o souhlasu ze dne 19. 11. 2024. Účastník řízení následně dne 3. 12. 2024 doplnil služebnímu orgánu výnos Agentury personalistiky AČR ve věcech personálních ze dne 7. 8. 2023, sp. zn. 12947/2023 a dne 20. 12. 2024 zaslal služebnímu orgánu lékařskou zprávu – nález MUDr. Viléma Kelnara z Centra zdravotních služeb Přáslavice-Lipník ze dne 23. 10. 2024. Dne 30. 1. 2025 obdržel služební orgán od MUDr. Viléma Kelnara z Centra zdravotních služeb Přáslavice-Lipník lékařský posudek ze dne 21. 1. 2025. Dne 10. 3. 2025 obdržel služební orgán od účastníka řízení výplatní pásky za období leden 2023 – květen 2024 a září 2024.

Podle § 118 odst. 1 zákona o vojácích z povolání: „Náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby nebo při uznání invalidity se poskytne vojákovi v takové výši, aby spolu s jeho příjmem po služebním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání, s připočtením případného invalidního důchodu, který se poskytuje z téhož důvodu, se rovnala jeho průměrnému služebnímu platu před vznikem škody, nejvýše však ve výši dvacetinásobku minimální mzdy. Jestliže voják neměl před vznikem škody služební plat, považuje se za služební plat průměrný služební plat, kterého dosahují vojáci ve srovnatelném služebním zařazení.“

Podle § 118 odst. 5 věty první zákona o vojácích z povolání: „Náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby náleží vojákovi nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší 65 let věku.“

Základním skutkovým předpokladem pro vznik nároku podle § 118 zákona o vojácích z povolání je tedy příčinná souvislost mezi ztrátou na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby a služebním úrazem. O vztah příčinné souvislosti mezi ztrátou na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby a služebním úrazem se jedná tehdy, vznikla-li tato škoda (došlo-li k poklesu nebo úplné ztrátě výdělku) následkem služebního úrazu. tzn. bez služebního úrazu by ztráta na služebním platu nevznikla tak, jak vznikla. Nárok na náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby vzniká dnem, kdy došlo k poklesu, event. ztrátě na platu.

Dle skutkových zjištění služebního orgánu ke ztrátě na služebním platu účastníka řízení (a tedy i ke vzniku škody, která je v příčinné souvislosti s předmětným služebním úrazem) došlo ke dni následujícímu po dni, kdy skončila neschopnost účastníka řízení k výkonu služby, tj. ke dni 1. 6. 2024. K tomuto dni tedy účastník řízení vznikl nárok na náhradu za ztrátu na služebním platu podle § 118 zákona o vojácích z povolání a s ohledem na doložené podklady účastníkem řízení tento nárok trval i po celé období od 1. 6. – 31. 10. 2024.

Rozhodným obdobím pro výpočet náhrady za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby dle § 118 zákona o vojácích z povolání je kalendářní čtvrtletí předcházející vzniku škody, nebo předcházející kalendářní rok, je-li tento pro účastníka řízení výhodnější. V daném případě je tak rozhodným obdobím I. čtvrtletí 2024 nebo kalendářní rok 2023.

Ve věci stanovení výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby dle § 118 zákona o vojácích z povolání se tak služební orgán obrátil na Oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Olomouc s žádostí o stanovení výše hrubého pravděpodobného měsíčního a hodinového platu z rozhodného období I. čtvrtletí 2024 a za kalendářní rok 2023, jelikož okamžik vzniku škody byl stanoven ke dni 1. 6. 2024.

Oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Olomouc vycházelo pro stanovení pravděpodobného hodinového služebního platu z rozhodného období I. čtvrtletí 2024 z následujících částek, tj. služební tarif ve výši 41.920,- Kč. Tuto částku pak oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Olomouc vynásobilo třemi ($41.920 \times 3 = 125.760$), kterou vydělilo pracovním fondem 520 hodin ($184 + 168 + 168$). Pravděpodobný hodinový plat v uvedeném rozhodném období byl tedy ve výši 241,85 Kč ($125.760 : 520 = 241,85$).

Pro stanovení průměrného hrubého hodinového služebního platu za kalendářní rok 2023 pak uvedené oddělení vycházelo z podílu celkové částky 76.242,- Kč (součet služebního tarifu ve výši 70.586 a výkonnostního příplatku ve výši 5.656) za rok 2023 a počtu odpracovaných 314 hodin. Průměrný hodinový služební plat za kalendářní rok 2023 činil 242,81 Kč.

Služební orgán na základě dosavadní praxe stanovil pravděpodobný/průměrný hrubý měsíční služební plat ve vazbě na ustanovení zákoníku práce (v souladu s § 68r zákona o vojácích z povolání) tak, aby byl pro účastníka řízení příznivější. V případě účastníka řízení tak služební orgán vycházel z průměrného hrubého hodinového služebního platu za kalendářní rok 2023 ve výši 242,81 Kč, který vynásobil týdenním služebním úvazkem vojáka z povolání (40 hodin) a neměnným koeficientem vyjadřujícím počet týdnů v měsíci v příslušném kalendářním roce ($242,81 \times 40 \times 4,348 = 42.230$).

Průměrný hrubý měsíční služební plat tak pro účel výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby činí 42.230,- Kč, s čímž byl účastník řízení seznámen ve výzvě služebního orgánu ze dne 28. 2. 2025, č. j. 310-00400-24-15-25-1321. Účastník řízení následně dne 10. 3. 2025 zaslal služebnímu orgánu dotazy k provedení výpočtu, kdy za tím účelem doložil výplatní pásky za uvedená období. Služební orgán se následně obrátil na Oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Olomouc s žádostí o vysvětlení.

Oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Olomouc přípisem ze dne 25. 3. 2025 vysvětlilo způsob výpočtu průměrného hodinového platu za kalendářní rok 2023, přičemž uvedlo, že průměrný plat odpovídá hrubému platu v rozhodném období vyděleným odpracovanou dobou v rozhodném období. Oddělení mzdové účtárny dále přiložilo podrobnou specifikaci pro stanovení průměrného hrubého hodinového platu za kalendářní rok 2023. Podáním ze dne 24. 4. 2025 účastník řízení v reakci na vysvětlení služebního orgánu ve výzvě čj. 310-00400-24-17-25-1321 ze dne 22. 4. 2025 služebnímu orgánu sdělil, že s předmětným výpočtem souhlasí.

I když odpovědnost zaměstnavatele za škodu způsobenou pracovním (služebním) úrazem (dále jen „úraz“) je tzv. objektivní odpovědností, je zaměstnavatel povinen nahradit účastníkovi řízení jen takovou škodu, která mu vznikla následkem úrazu. Skutečnost, že účastník řízení, který po úrazu nemůže konat dosavadní práci (vykonávat službu vojáka z povolání), nemůže nastoupit po úrazu do jiného zaměstnání odpovídajícího následky úrazu snižené (omezené) pracovní způsobilosti pouze pro nedostatek pracovních příležitostí, není způsobena následky úrazu, ale situací na trhu práce. Je nepochybné, že u účastníka řízení, který se pro nedostatek vhodných pracovních příležitostí ocitl po úrazu bez zaměstnání, se změnila jeho sociální poměry. Z hlediska odškodnění úrazu je však podstatné, že situace na trhu práce či v soukromém sektoru při výkonu samostatné výdělečné činnosti postihuje všechny osoby bez ohledu na to, zda jejich pracovní způsobilost je snížena či omezena pro následky úrazu nebo z jiných příčin. Rovněž je třeba vzít v úvahu, že náhrada za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti (náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby) vyjadřuje nezpůsobilost účastníka řízení dosahovat pro následky úrazu stejný výdělek jako před poškozením. Tím, že pro nedostatek vhodných pracovních příležitostí či pro situaci v soukromém sektoru nemá po úrazu žádný nebo jen nepatrný příjem, ať již ze závislé činnosti či jako osoba samostatně výdělečně činná, se na účelu poskytování náhrady za ztrátu výděleku (služebním platu) nic nemůže změnit, neboť jinak by účastníkovi řízení byla odškodňována újma, k jejíž úhradě náhrada za ztrátu na výděleku (služebním platu) nemůže sloužit.

Jestliže tedy nemá účastník řízení po skončení pracovní neschopnosti (neschopnosti výkonu služby) pro nedostatek vhodných pracovních příležitostí příjem z vlastní výdělečné činnosti, či jeho příjem z výdělečné činnosti nedosahuje ani výše minimální mzdy, zohledňuje se, v souladu s § 118 odst. 3 zákona o vojácích z povolání, se soudní judikaturou (např. rozsudky Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 347/2002 ze dne 22. 10. 2002 a sp. zn. 21 Cdo 1029/2004 ze dne 24. 9. 2004, usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 89/2008 ze dne 16. 4. 2009) a analogickou úpravou v § 271b odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění do 31. 12. 2024, při výpočtu náhrady za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby jako výdělek tzv. fiktivní výdělek ve výši minimální mzdy ve smyslu nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, jako výdělek, kterého by účastník řízení musel nutně dosáhnout.

Účastník řízení je na základě pracovní smlouvy ze dne 23. 4. 2024 zaměstnán na pracovní pozici automechanik na plný pracovní úvazek se stanovenou týdenní pracovní dobou v rozsahu 37,5 hodin.

Náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby za období od 1. 6. 2024 do 31. 10. 2024 (5 měsíců) služební orgán vypočetl tak, že od průměrného hrubého měsíčního služebního platu, který by, nebýt úrazu, činil 42.230,- Kč, odečetl vždy hrubou měsíční mzdu. Náhrada za ztrátu na služebním platu za měsíc červen 2024 představuje částku ve výši 9.830 Kč (42.230 – 32.400). Náhrada za ztrátu na služebním platu za měsíc červenec 2024 představuje částku ve výši 4.970 Kč (42.230 – 37.260). Náhrada za ztrátu na služebním platu za měsíc srpen 2024 představuje částku ve výši 6.590 Kč (42.230 – 35.640). Náhrada za ztrátu na služebním platu za měsíc září 2024 představuje částku ve výši 8.210 Kč (42.230 – 34.020). Náhrada za ztrátu na služebním platu za měsíc říjen 2024 představuje částku ve výši 4.970 Kč (42.230 – 37.260).

Celkem tak služební orgán přiznal účastníkovi řízení náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby za období od 1. 6. 2024 do 31. 10. 2024 částku ve výši 34.570,- Kč (9.830 + 4.970 + 6.590 + 8.210 + 4.970), jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Náhrada za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby podléhá dani z příjmů fyzických osob v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Výslednou částku účastníkovi řízení poukáže do 30 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí Oddělení mzdové účtárny Agentury finanční Praha (Rooseveltova 620/23, Bubeneč, 160 00 Praha 6, vyřizuje pí. Jandová, tel. 973 215 631) na účet č. [REDACTED]

Služební orgán závěrem uvádí, že dne 24. 4. 2025 obdržel podání účastníka řízení, ve kterém se dotázal, zda bude muset vždy žádat o dorovnání platu nebo zda jde náhradu přiznávat automaticky každý měsíc nebo čtvrtletně. K uvedenému služební orgán sděluje, že o náhradu za ztrátu na služebním platu po skončení neschopnosti výkonu služby podle § 118 zákona o vojácích z povolání musí být požádáno, a to vždy zpětně za předchozí období, které musí být časově vymezeno (celé měsíce), přičemž je nutné vždy doložit mzdové listy, popřípadě služební orgán informovat o změně zaměstnavatele, pracovního úvazku, zdravotním stavu apod.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává l. náměstkovi ministra obrany prostřednictvím ředitele Legislativního a právního odboru Ministerstva obrany.

Nebude-li proti tomuto rozhodnutí podáno odvolání, nabude právní moci po uplynutí shora uvedené lhůty pro odvolání, nebo okamžikem, kdy bude služebnímu orgánu doručeno písemné vzdání se práva na odvolání.

Mgr. Marek Vlasák
ředitel odboru
v z. Mgr. Martina Zářecká

podepsáno elektronicky